

Padró de Sant Procopi

La Pobla de Claramunt

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Giravolt de Sant Procopi; C-244, PK 3'75
Emplaçament	Al final d'un revolt de la carretera C-244, just abans d'arribar a la Pobla pel seu costat nord.
Alçada:	278
Coordenades:	
Latitud:	41.56175
Longitud:	1.67469
UTM Est (X):	389490
UTM Nord (Y):	4601968

Classificació

Número de fitxa	08165 - 55
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Modern Contemporani Naïf Popular
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	En el seu estat actual és una reconstrucció de 1939.
Protecció	Inexistent
Número inventari	IPA5936
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Obert
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de la Pobla de Claramunt
Autoria de la fitxa	Jordina Sales Carbonell
Data de registre de la fitxa:	ds., 01/06/2019 - 02:00

Descripció

En un marcat revolt de l'antic camí d'entrada al nucli urbà de la Pobla de Claramunt (avui la carretera C-244) que venia d'Igualada i Vilanova del Camí, s'emplaça una petita capella caminera coneguda popularment com a Padró o Pedró de sant Procopi.

En el seu estat actual, es tracta d'una petita estructura aixecada amb posterioritat a 1939. Sobre uns esglaons de formigó, s'hi alça un pedestal de base quadrada amb una inscripció invocatòria i l'any 1977, tot inscrit sobre un plafó de peces ceràmiques. Al capdamunt del pedestal, amb orientació cap al sud, s'hi assenta una capelleta feta de maons amb l'obertura d'arc de mig punt protegida per una reixa, dins la qual s'hi custodia la representació de sant Procopi feta en un altre plafó ceràmic. Les ofrenes constants de flors sempre presents en aquesta capelleta demostren que la veneració al lloc està ben viva.

Observacions:

Aquest monument també s'anomena Capella Caminera de Sant Procopi.

Història

Procopi fou un màrtir d'origen Palestí de l'època de Dioclecià, algunes relíquies del qual foren portades a la Pobla de Claramunt cap a finals del segle XVII.

En origen, en aquest lloc de la Pobla hi hauria hagut la Creu del Grau, punt on els condemnats a mort pel règim feudal dels senyors de Claramunt s'acomiadaven abans de ser executats a Les Forques. Ara bé, el possible origen o antecedents d'aquest padró pobletà com a estructura construïda pot resseguir-se gràcies a l'evergetisme del pobletà Francesc Coca Iglésies (1671-1712), qui en el seu testament de data 25 d'abril de 1712 deixà diners i designà marmessors per tal que s'alcés un pilar en honor a la Verge Maria al cap de la vila 'conforme era de poch temps há'. Precisament, l'actual padró de Sant Procopi està ubicat al punt més alt del camí d'accés a la vila (al cap de la vila) i per tant aquesta hipòtesi, que molt amablement ha compartit Marta Bartrolí -propietària del document citat-, podria ser perfectament plausible. En aquest cas, la nova devoció a sant Procopi, declarat copatró local a finals del segle XVII, hauria substituït un punt de culte marià en aquest indret precís del terme municipal.

A partir d'un moment indeterminat que com a mínim remuntaria a la segona meitat del segle XVIII, durant la festivitat de sant Procopi -8 de juliol- es feia una processó fins a aquesta capella caminera o padró dedicat al sant, processó coneguda popularment com 'de les sombrilles' (pels paraigües que duïen els fidels per protegir-se del sol de juliol) i que se celebrà fins els anys 20' del segle XX. Segons el folklorista Joan Amades, aquesta processó es feia en record d'haver protegit uns barrinaires dels efectes d'una explosió durant la construcció d'un pont.

Just abans de la Guerra Civil Espanyola, el monument que hi havia era conegut com capelleta del Grau i era descrit com en una base quadrangular esgraonada amb una capelleta al capdamunt on hi havia una fusta amb la imatge del sant pintada, molt esborrada i protegida per una reixa de ferro. Havia tingut un cartell que advertia sobre el perill de malparlar que fou arrencat el 1933, mentre que la capelleta fou totalment arrasada el 1936. No es tornà a reconstruir fins acabada la guerra i el 1977 es va remodelar la part de la capella. Amb l'aparició i popularització de l'automòbil, i atesa la seva posició en un revolt perillós i antigament d'altra sinistralitat, el lloc i el sant han estat invocats com a protectors dels accidents durant els últims decennis.

Bibliografia

- Fons Documental de la Família Romeu (FDFR)
- AMADES I GELATS, Joan (1953): Costumari Català. El curs de l'any, 5 volums, Salvat Editores, Barcelona, vol. IV, p. 473-474.
- <http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=13&consulta=MCU0K...>
- RIBA GABARRÓ, Josep (1999): Feudalisme i toponímia a la Pobla de Claramunt, ed. Ajuntament de la Pobla de Claramunt, p. 88.
- BARTROLÍ ROMEU, Marta; SURROCA LLUCIÀ, Isidre (1996): Un temps, un poble, un home. Pere Bosch, rector de la Pobla de Claramunt, Ajuntament de la Pobla de Claramunt, p. 122.
- RIBA GABARRÓ, Josep (2005b): "Devoció a Sant Procopi al cor d'Europa i de la Pobla", Butlletí Municipal, agost-setembre 2005, p. 18.

-

